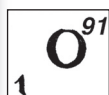

PŘEVŘÁCENÝ PŘETISK „SO 1920“ NA ZNÁMCE 500 H HRADČANY

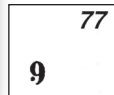
Současné specializované katalogy a dokonce i monografie uvádějí, že převrácený přetisk „SO 1920“ na známkách 500 h hnědá emise Hradčany se vyskytuje na obou vydaných tiskových deskách (1. TD, 2. TD) ve dvou barvách přetisku, tedy modré a černé, tak jako u známek oficiálně vydaných s normální polohou přetisku. Není tomu tak!

Jsem sběratelem plebiscitních známek a mimo jiné zvláštnosti v této oblasti se zabývám i odchylkami přetisku „SO 1920“ už hezkou řádku let. Na základě mých dosavadních zkušeností jsem přesvědčen, že známky 500 h Hradčany s přetiskem v převrácené poloze byly opatřeny přetiskem až v samém závěru zhotovování plebiscitních známek (červenec - počátek srpna 1920). Důvody jsou zcela jasné. Převrácená přetisková poloha se nachází pouze na známkách z 2. tiskové desky, která byla dodatečně vytištěna pro první leteckou přetiskovou emisi (vydána 11. srpna 1920), těsně před koncem platnosti plebiscitních známek (10. srpna 1920). Pro nedostatek známek z 1. tiskové desky, obsahující známky jen s I. typem spirály, které byly určeny především jako výplatní a později použity k přetisku pro plebiscitní vydání, se přistoupilo k dalšímu vytištění známek, avšak 2. tiskovou deskou, která obsahovala

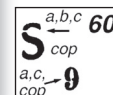
až na výjimky známky II. typu spirály viz schématická tabulka. Tato 2. tisková deska byla určena výhradně pro přetisky leteckých provizorií, kterými byla přetištěna i zbylá část I. tiskové desky. Malá část nákladu 2. tiskové desky zůstala nepřetištěna a byla distribuována do poštovního provozu až do konce platnosti celé výplatní emise hradčanských známek. Další důvod je ten, že k převrácenému přetisku byla použita přetisková deska tvaru A/2, která byla postupně opravována, přičemž docházelo k výměnám liter a číslic opotřebované seskládané knihtiskové sazby až do poslední úpravy přetiskové desky tvaru A/2c opravená. Přetiskovou deskou A/2c opravenou se přetiskovaly nezoubkované archy v normální poloze přetisku v hodnotách 1 h, 5 h, 15 h, 200 h karmínový přetisk a 500 h černý přetisk (1. TD). Právě s touto poslední jmenovanou hodnotou byl nepochybně přetištěn onen arch 2. TD.

10.ZP 2.TD – výrobní zvrásnění papíru;
91. pole přetiskové desky:
poškozené písmeno „O“ nahoře,
seříznutá patka číslice „1“ vlevo;
pozn.: tyto vady nebyly opravovány,
vyskytují se u všech
přetiskových desk A/1,2,3.

24.ZP 2.TD
77. pole přetiskové desky:
otevřená číslice „9“ dole;
pozn.: tato vada nebyla
opravována a vyskytuje se
ve všech tvarech
přetiskových desk A/2,3.

41.ZP 2.TD – zvrásněný papír (výrobní složky);
60. pole přetiskové desky:
poškozená číslice „9“ uprostřed,
písmeno „S“ normální (přetisková vada
opravená, vyskytuje se pouze u A/2c opravená)
pozn.: v předešlých tvarech A/2 a, b, c
písmeno „S“ přerušené vlevo nahoře.

Dále musím důrazně upozornit na velký omyl, když všechna dosavadní filatelistická literatura uvádí převrácený přetisk „SO 1920“ na 500 h Hradčany z obou tiskových desk. Nikdy jsem se

nesetkal s materiálem nebo alespoň informací o výskytu uvedeného převráceného přetisku „SO 1920“ na I. tiskové desce výplatních známek 500 h.

SCHÉMA 2. TISKOVÉ DESKY 500H HRADČANY

--	P 2	--	4	--	Dv		Dv			10
	Dv				P 15			18	19	
			24							++
	I 32	Dv	Dv	I 35					Dv	
41					Pp 46				Dv	Dv
					Dv					
						66				
			74				77			80++
					85		87++			
							Dv			

Popis použitých označení:

- I - I. spirálový typ
- P - II. příčkový typ
- Pp - příčkový podtyp
- Dv - desková vada známky
- 1-100 - známkové pole
- - symbol opravy vějíře přerušeny
- ++ - symbol opravy vějíře uzavřeny
- - sledované známkové pole

(POKRAČOVÁNÍ)